

Join the jam!

Tien tips voor een goede jamsessie

Net als in improvisatietheater en muzikale jamsessies zijn er ook in gesprekken altijd een paar regels die je kunt volgen. Die regels brengen zekerheid in het proces, ook al is de inhoud nog niet duidelijk. Als we weten waar we staan, voelen waar de ander is, kunnen we beginnen en door blijven gaan. Ook als we elkaar verder (nog) niet begrijpen.

HUMAN
DIMENSIONS

1

Voeg in op het juiste akkoord (samenklank van drie of meer tonen) en in de goede toonaard. Welke emotie speelt er? Hoe praten mensen? Wat is de toon van de conversatie? Voeg in.

2

Voeg vervolgens jouw ritme toe, zodat het geheel interessanter wordt. Laat van je horen, praat mee in jouw tempo, in jouw stijl. Dit geeft het gesprek meer kleur.

3

En voeg jouw melodie toe, jouw muzikale gedachte, jouw unieke combinatie van toonhoogten en toonduren, jouw geluid. Geef jouw mening, jouw unieke combinatie van gedachten, overtuigingen en associaties. Laat je eigenheid horen.

4

Speel met hart en ziel, dat geeft muzikale vibratie, dat maakt de muziek magisch. Maak geen spelletje van het gesprek, maar stop je ziel erin, stel je open naar jezelf en anderen.

5

Jammen betekent ook competitie. Meet je aan je medemuzikanten en zorg ervoor dat je de eerste solo pakt. Ken je plaats, begrijp de onderlinge ranking, mensen zijn niet gelijk. En als je wilt dat je gehoord wordt, pak dan met lef het podium. Als jij de eerste bent die spreekt, is jouw verhaal en jouw idee leidend voor de rest van de discussie.

Op YouTube staan tutorials hoe je als muzikant het beste met anderen kunt jammen. Ik heb de volgende tien tips geselecteerd en vertaald naar communicatie. Samenwerken en inclusie als jamsessie ... *join in and jam!*

6

Jammen vraagt dat je weet wanneer en hoe je ruimte moet maken voor anderen en andere instrumenten, know how to trade. Zorg dat het gesprek niet slechts jouw monoloog is. Maak tijdig ruimte voor anderen, laat je verrassen en neem deze nieuwe sound weer mee in jouw ideeën. Wees hier zeker bewust van als jij hoog in de ranking zit. Een solo is leuk, maar niet de hele tijd.

9

Geen paniek als het niet precies zo gaat als je had gedacht. Volg de flow. Vind je weg terug als je deze kwijt bent, door te luisteren en voelen waar de rest van de band is. Een echt gesprek kun je nooit plannen. Samenwerken is onvoorspelbaar. Dat geeft niets. Mocht je in chaos belanden, geen stress, luister dan waar iedereen is zodat je weer samen verder kunt.

8

Zorg dat je veel en vaak repeteert, de structuur van een gemiddelde jamsessie begrijpt, zodat je er klaar voor bent als er publiek bij komt en je met onbekenden samenspeelt. Oefen in gespreksvoering en omgaan met verschillen.

10

Have fun! Zorg voor lekker eten, nodig vrienden uit, maak nieuwe vrienden. En vind de groove, de magie van samenspelen. Zorg voor een fijne sfeer, omgeving en goede randvoorwaarden. Laat je verrassen door jouw mening en die van anderen. En heb het goed samen!

7

Invoegen en meedoen met een jamsessie kan ongelooflijk beangstigend zijn, maar dit is waar je echt leert spelen. Werkelijke gesprekken kunnen doodeng zijn, maar dat is waar het leven zit. In de ontmoeting.